

Temeljem članka 17. stavka 1. alineje 1. Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, broj 82/15. i 118/18., 31/20., 20/21. i 114/22.), članka 21. Statuta Međimurske županije («Službeni glasnik Međimurske županije» broj 26/10, 4/13, 6/13 - pročišćeni tekst, 8/13, 6/14, 2/18, 10/18 - pročišćeni tekst, 2/20, 3/21, 2/22 – pročišćeni tekst, 24/23 i 29/23 – pročišćeni tekst) i članka 61. Poslovnika Skupštine Međimurske županije („Službeni glasnik Međimurske županije“ broj 26/10, 4/13, 6/13 - pročišćeni tekst, 6/14, 2/18, 10/18 - pročišćeni tekst, 2/20, 3/21 i 2/22 – pročišćeni tekst), Skupština Međimurske županije je na _____ sjednici održanoj _____ 2024. godine donijela

SMJERNICE ZA ORGANIZACIJU I RAZVOJ SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE NA PODRUČJU MEĐIMURSKE ŽUPANIJE ZA RAZDOBLJE OD 2024. DO 2027. GODINE

I. UVOD

Zakonom o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“ broj 82/15 i 118/18, 31/20, 20/21 i 114/22, dalje u tekstu: Zakon) određeno je da sustav civilne zaštite obuhvaća mjere i aktivnosti (preventivne, planske, organizacijske, operativne, nadzorne i financijske) kojima se uređuju prava i obveze sudionika, ustroj i djelovanje svih dijelova sustava civilne zaštite te način povezivanja institucionalnih i funkcionalnih resursa sudionika koji se međusobno nadopunjuju u jedinstvenu cjelinu radi smanjenja rizika od katastrofa te zaštite i spašavanja građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša na području Republike Hrvatske od posljedica prirodnih, velikih tehničko-tehnoloških nesreća i katastrofa, otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja.

Smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite za područje jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje u tekstu: Smjernice) razmatraju se i usvajaju svake četiri godine, a donose se na temelju godišnjih analiza o stanju sustava civilne zaštite. Smjernicama se definiraju konkretni koraci, stvarne mjere i pojedinačni i sveukupni ciljevi za razvijanje i usavršavanje sustava civilne zaštite.

Sukladno Pravilniku o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja („Narodne novine“ broj 66/21), ovim se Smjernicama utvrđuju prioriteti na području civilne zaštite za rok od 4 godine, za razdoblje od 2024. do 2027. godine.

Cilj Smjernica je osigurati postupnu i kontinuiranu izgradnju sustava civilne zaštite koji će osigurati visoku razinu spremnosti za provedbu zadaća zaštite i spašavanja stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara na području Međimurske županije u složenim uvjetima prirodnih ili drugih velikih nesreća i/ili katastrofa.

Sukladno Procjeni rizika od velikih nesreća za područje Međimurske županije, Smjernicama se utvrđuju prioritetne mjere, dinamika i način njihovog provođenja kao i javne politike upravljanja rizicima, usmjerava se razvoj kapaciteta operativnih snaga sustava civilne zaštite, odnosno temeljnih operativnih kapaciteta od značaja za reagiranje u velikim nesrećama te se planira osiguravanje financijskih sredstava za ostvarivanje prioritetnih ciljeva sustava civilne zaštite za razdoblje od 4 godine.

Smjernice će se koristiti kao podloga za planiranje aktivnosti u sustavu civilne zaštite u razmatranom periodu u cilju smanjenja rizika od velikih nesreća te provođenja ciljnih preventivnih mjera.

II. OPĆE SMJERNICE ZA RAZVOJ I ORGANIZACIJU SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE NA PODRUČJU MEĐIMURSKE ŽUPANIJE

Vjerojatnost nastanka katastrofa i velikih nesreća te težina njihovih posljedica u smislu negativnih utjecaja na društvene vrijednosti mogu se smanjiti uz preventivno djelovanje i razvoj sustava civilne zaštite. Razvoj sustava civilne zaštite je kontinuirani i kreativni proces kojim će se sukcesivno razvijati i usavršavati sustav radi dosezanja najviših standarda potrebnih za provedbu zadaća zaštite i spašavanja i mjera civilne zaštite. Da bi sustav bio optimalno organiziran potrebna su znatna financijska sredstva, a ista će se usmjeriti na preventivno djelovanje, normativno djelovanje te kontinuirani razvoj, sve sukladno fiskalnim kapacitetima.

Preventivno djelovanje obuhvatiti će osobito:

- intenziviranje promotivnih i aktivnosti sustavne edukacije u svrhu podizanja svijesti građana o mogućnostima nastanka velike nesreće i katastrofe i o postupanjima u slučaju njihova nastanka
- uspostavu kvalitetnijeg sustava veza između operativnih snaga sustava civilne zaštite prilikom uvježbavanja i u kriznim situacijama
- primjenu mjera civilne zaštite prilikom prostornog planiranja
- daljnje jačanje suradnje između operativnih snaga i sudionika sustava civilne zaštite

Normativno djelovanje obuhvatiti će:

- donošenje nove Procjene rizika od velikih nesreća za područje Međimurske županije (nakon isteka 3 godine od njenog donošenja) te poticanje jedinica lokalne samouprave koje još nisu donijele procjene rizika za svoje područje da ih donesu te njihova objava na web stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
- donošenje plana djelovanja civilne zaštite Međimurske županije te njegovo usklađivanje i ažuriranje s novom procjenom rizika te poticanje jedinica lokalne samouprave koje još nisu donijele planove djelovanja za svoje područje da ih donesu
- donošenje godišnjih analiza stanja i planova razvoja sustava civilne zaštite za područje Međimurske županije za svaku kalendarsku godinu
- imenovanje Stožera civilne zaštite Međimurske županije nakon održanih lokalnih izbora te osposobljavanja njegovih članova
- izradu i usklađivanje planskih i drugih dokumenata iz oblasti vatrogastva i zaštite od požara

Kontinuirani razvoj obuhvatiti će:

- daljnje sustavno ulaganje u unapređenje materijalnog ustroja i jačanje kapaciteta i ljudskih potencijala pripadnika operativnih snaga i volontera
- provođenje zajedničkih vježbi operativnih snaga
- obilježavanje datuma značajnih za civilnu zaštitu
- provođenje javnog informiranja i suradnju s medijima
- razmatranje i korištenje mogućnosti za bespovratno financiranje projekata i aktivnosti iz dostupnih fondova

III. RAZRADA SMJERNICA

Planskim dokumentima Međimurske županije iz područja civilne zaštite uređuje se organizacija sustava, planiranje mjera civilne zaštite, definiranje ovlasti, nadležnosti i zadaća svih odrednica istog. Planski dokumenti moraju biti usklađeni s onima više razine.

Odlukom o donošenju Procjene rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku (KLASA: 022-03/19-04/273, URBROJ: 50301-29/23-19-2 od 7. studenoga 2019. godine) Vlada Republike Hrvatske donijela je usklađenu Procjenu rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku. Iako je Zakonom o sustavu civilne zaštite propisano da će Vlada Republike Hrvatske Državni plan djelovanja civilne zaštite donijeti u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu Zakona, isti je donijet 14. rujna 2023. godine.

Županijska skupština je donijela Odluku o donošenju Procjene rizika od velikih nesreća za područje Međimurske županije (dalje u tekstu: Procjena rizika) te je ista objavljena na službenoj mrežnoj stranici Međimurske županije. Početkom 2024. godine, župan će donijeti i Plan djelovanja civilne zaštite Međimurske županije.

Sama Procjena rizika izrađena je u skladu sa Smjernicama za izradu procjena rizika od velikih nesreća za područje Međimurske županije, koje je donio župan, sukladno Pravilniku o smjernicama za izradu procjena rizika od katastrofa i velikih nesreća za područje Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Smjernice se obvezno primjenjuju u postupku donošenja procjena rizika svih jedinica lokalne samouprave s područja Međimurske županije, kao i nje same.

Županijska skupština Međimurske županije, temeljem članka 17. Zakona, svake godine, pri donošenju proračuna razmatra i usvaja godišnju analizu stanja sustava civilne zaštite na području Međimurske županije za prethodnu godinu, godišnji plan razvoja sustava civilne zaštite na području Međimurske županije s financijskim učincima za trogodišnje razdoblje te godišnji provedbeni plan unapređenja zaštite od požara na području Međimurske županije, temeljem kojeg razmatra i izvješće o stanju zaštite od požara na području Međimurske županije i o stanju provedbe godišnjeg provedbenog plana unapređenja zaštite od požara za područje Međimurske županije.

Godišnjim planovima razvoja sustava civilne zaštite osigurava se operativna dinamika realizacije zadaća i ciljeva sadržanih u Smjernicama uključivo sa opremanjem, osposobljavanjem pripadnika sustava civilne zaštite kao i financijskim pokazateljima.

Od stupanja na snagu Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, Županijska skupština Međimurske županije donosi i planove djelovanja Međimurske županije u području prirodnih nepogoda radi određenja mjera i postupanja djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda. Plan se donosi na godišnjoj razini, do 30. studenog za narednu godinu, te župan izvještava Županijsku skupštinu o njihovu izvršenju. Iako se planovi odnose na područje prirodnih nepogoda, to je područje usko povezano sa sustavom civilne zaštite, jer su snage tog sustava angažirane u određenim vrstama događaja koje imaju obilježja prirodnih nepogoda, bez obzira da li je prirodna nepogoda proglašena sukladno odredbama posebnog zakona.

Planske dokumente izrađene temeljem Zakona o sustavu civilne zaštite, Zakona o vatrogastvu te Zakona o zaštiti od požara obvezno će se kontinuirano ažurirati, sukladno promjenama u normativnom području, procjenama rizika ili metodološkim promjenama te ih usklađivati s nastalim promjenama, u skladu s odredbama tih zakona i drugih posebnih propisa.

IV. PLANSKI DOKUMENTI

Međimurska županija ima izrađenu Procjenu rizika od velikih nesreća za područje Međimurske županije, dok će Plan djelovanja civilne zaštite Međimurske županije, usklađen s važećom Procjenom rizika, biti donijet početkom 2024. godine.

Kontinuirano će se vršiti ažuriranje važećih planskih dokumenata ili donositi nove nakon prestanka njihova važenja: Procjena rizika, Plan djelovanja civilne zaštite, Procjena ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije za Međimursku županiju, Plan zaštite od požara Međimurske županije i dr.

Na prijedlog župana Skupština Međimurske županije je donijela, uz procjenu rizika od velikih nesreća, i odluku o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite i odluku o osnivanju postrojbe civilne zaštite.

Župan Međimurske županije će donijeti plan djelovanja civilne zaštite i plan vježbi civilne zaštite.

V. OPERATIVNE SNAGE SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Sustav civilne zaštite ustrojava se na lokalnoj, područnoj (regionalnoj) i državnoj razini, a povezuje resurse i sposobnosti sudionika, operativnih snaga i građana u jedinstvenu cjelinu radi smanjenja rizika od katastrofa, pružanja brzog i optimalnog odgovora na prijetnje i opasnosti nastanka te ublažavanja posljedica velike nesreće i katastrofe.

Sustav civilne zaštite redovito djeluje putem preventivnih i planskih aktivnosti, razvoja i jačanja spremnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite.

Mjere i aktivnosti u sustavu civilne zaštite provode sljedeće operativne snage sustava civilne zaštite:

- a) stožeri civilne zaštite
- b) operativne snage vatrogastva
- c) operativne snage Hrvatskog Crvenog križa
- d) operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja
- e) udruge
- f) postrojbe i povjerenici civilne zaštite
- g) koordinatori na lokaciji
- h) pravne osobe u sustavu civilne zaštite.

1. Stožer civilne zaštite

Stožer civilne zaštite Međimurske županije je stručno, operativno i koordinativno tijelo za provođenje mjera i aktivnosti civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama. Župan je sukladno Zakonu, 2. 02. 2023. godine, donio Odluku o imenovanju Stožera civilne zaštite Međimurske županije koji se sastoji od 23 člana.

Stožer civilne zaštite obavlja zadaće koje se odnose na prikupljanje i obradu informacija ranog upozoravanja o mogućnosti nastanka velike nesreće i katastrofe, razvija plan djelovanja sustava civilne zaštite na svom području, upravlja reagiranjem sustava civilne zaštite, obavlja poslove informiranja javnosti i predlaže donošenje odluke o prestanku provođenja mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite.

Način rada Stožera civilne zaštite uređen je Poslovníkom o radu Stožera civilne zaštite Međimurske županije.

U daljnjem radu potrebno je:

- redovito održavati sjednice Stožera u cilju operativnosti i spremnosti za reagiranja u uvjetima velikih nesreća i katastrofa
- predložiti županu na donošenje akte sukladno Zakonu o sustavu civilne zaštite ili drugih propisa vezanih uz civilnu zaštitu.

Gotovo svi članovi Županijskog i gradskih i općinskih stožera civilne zaštite osposobljeni su za provedbu mjera i aktivnosti civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama.

Stožer Međimurske županije je do sada, a i u narednom će razdoblju održavati sjednice kako bi se pravovremeno izvršavale sve zadaće koje se nameću temeljem Zakona, Programa Vlade u provođenju posebnih mjera zaštite od požara i Programa aktivnosti vezanih za turističku sezonu. Stožer civilne zaštite se imenuje nakon

svakih lokalnih izbora te će župan, po održavanju narednih lokalnih izbora 2025. godine, u roku od 30 dana od dana stupanja na dužnost, imenovati Stožer civilne zaštite Međimurske županije.

Članovi Stožera upućivat će se na osposobljavanja koja osigurava središnje tijelo državne uprave nadležno za civilnu zaštitu i nastaviti će se proces nužnog materijalno-tehničkog opremanja operativnih snaga sustava civilne zaštite, Stožer će se i nadalje uključivati u vježbe operativnih snaga sustava civilne zaštite te će se nastaviti suradnja i koordinacija Stožera, jedinica lokalne samouprave i državnih tijela i institucija.

2. Operativne snage vatrogastva

Na području Međimurske županije djeluje Javna vatrogasna postrojba Čakovec i 85 dobrovoljnih vatrogasnih društava, te 2 industrijska dobrovoljna vatrogasna društva.

Operativne snage vatrogastva temeljna su operativna snaga sustava koja je dužna djelovati u sustavu civilne zaštite u skladu s odredbama posebnih propisa kojima se uređuje područje vatrogastva, Zakona o sustavu civilne zaštite te planovima djelovanja civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Vatrogasna djelatnost presudna je u provedbi preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozija, gašenju požara i spašavanju ljudi i ugrožene imovine, a u posljednje vrijeme ima sve veći značaj i u pružanju tehničke pomoći u prometnim i drugim nesrećama, kod ekoloških incidenata i slično.

Krovna organizacija vatrogasnih snaga u Međimurskoj županiji je Vatrogasna zajednica Međimurske županije i u nju su udružene sve vatrogasne zajednice gradova, općina i DVD-i koji samostalno djeluju na području svojih općina. Početkom 2024. godine završit će se osnivanje gradskih i općinskih vatrogasnih zajednica na području Međimurske županije.

Procjenom ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija te Planom zaštite od požara razrađeni su resursi, postupanja i obaveze u sustavu zaštite od požara za područje županije, prikazan je stvarni broj, veličina, smještaj i ustroj vatrogasnih postrojbi, odnosno dobrovoljnih vatrogasnih društava, te njihova područja djelovanja i odgovornosti.

Na području Međimurske županije ustrojeno je i operativno djeluje 85 dobrovoljnih vatrogasnih društava, 2 vatrogasna društva u gospodarstvu i jedna profesionalna postrojba (JVP Čakovec). Na području Međimurske županije osnovana je Vatrogasna zajednica Međimurske županije te vatrogasne zajednice gradova Čakovca i Preloga, Općine Belica, Općine Domašinec, Općine Donji Kraljevec, Općine Gornji Mihaljevec, Općine Mala Subotica, Općine Nedelišće, Općine Orehovica, Općine Sveta Marija, Općine Sveti Juraj na Bregu, Općine Šenkovec, Općine Štrigova, Općine Vratišinec i jedna vatrogasna zajednica područja općina Dekanovec – Podturen, dok su dvije vatrogasne zajednice još u fazi osnivanja. U općinama gdje djeluje samo jedno dobrovoljno vatrogasno društvo nije potrebno osnivanje vatrogasne zajednice već ta dobrovoljna društva imaju status zajednice,

osim ukoliko se sa susjednim općinama ne organizira vatrogasna zajednica područja temeljem Zakona o vatrogastvu.

Vatrogasna zajednica Međimurske županije ima 1286 operativnih članova (34 profesionalnih i 1252 dobrovoljnih operativnih članova s liječničkim pregledima), 3184 muških članova, 1094 ženskih članica te 1745 članova vatrogasne mladeži.

U narednom periodu potrebno je:

- kontinuirano usklađivati planove zaštite od požara i tehnoloških eksplozija Međimurske županije i gradova i općina i donositi godišnje provedbene planove unapređenja zaštite od požara
- provoditi osposobljavanje i usavršavanje vatrogasnih kadrova, provođenje vježbi, natjecanja i dr.
- ustrojiti županijski vatrogasni operativni centar Vatrogasne zajednice Međimurske županije (koji se trenutno nalazi u prostorijama JVP Čakovec)
- provoditi osposobljavanja za vatrogasna zvanja, a osobito specijalna osposobljavanja, sve sukladno Planovima osposobljavanja i Operativnom programu rada zapovjedništva Vatrogasne zajednice Međimurske županije te prema odredbama Pravilnika o osposobljavanju i usavršavanju vatrogasnih kadrova („Narodne novine“ br. 61/94)
- donijeti novu procjenu ugroženosti od požara i plan zaštite od požara Međimurske županije te planove unapređenja zaštite od požara i ostale dokumente sukladno važećim propisima.

Vatrogasna zajednica Međimurske županije i dalje će, iz sredstava osiguranih u Proračunu Međimurske županije, potpomagati nabavu vatrogasnih vozila i opreme za dobrovoljna vatrogasna društva, a što je osobito bitno kako bi se smanjila prosječna starost vozila vatrogasnih postrojbi te time i troškovi održavanja istih. Iz istih sredstava i dalje će se sufinancirati uređenje vatrogasnih spremišta i nabava vatrogasne opreme.

Vatrogasna zajednica Međimurske županije bila je uključena i dalje će se uključivati u projekte kojima osigurava osposobljavanje vatrogasaca kao i nabavu vozila i opreme.

Potrebno je i nadalje poticati razvoj vatrogastva kao jedne od najvažnijih i najorganiziranijih snaga sustava civilne zaštite te kontinuirano provoditi rad s mladeži.

U postupku je dobivanje vlasništva u korist Međimurske županije nad zemljištem u državnom vlasništvu kod južne obilaznice, gdje se planira gradnja centra za obuku i prostori za Vatrogasnu zajednicu Međimurske županije.

Sredstava za rad Vatrogasne zajednice Međimurske županije i dalje će se osiguravati u Proračunu Međimurske županije sukladno odredbama posebnog zakona.

3. Operativne snage Crvenog križa

Na području Međimurske županije djeluje Gradsko društvo Crvenog križa Čakovec.

Gradsko društvo Crvenog križa Čakovec temeljna je operativna snaga sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama u izvršavanju obveza sustava civilne zaštite sukladno Zakonu o Hrvatskom Crvenom križu, Statutu Hrvatskog Crvenog križa i drugim važećim propisima.

Gradsko društvo Crvenog križa Čakovec provodi brojne aktivnosti u svrhu pomoći stanovništvu u svim uvjetima, provodi osposobljavanja i opremanje interventnih timova za izvršavanje zadaća u slučaju velikih prirodnih, ekoloških, tehnoloških i drugih nesreća s posljedicama masovnih stradanja, epidemija i oružanih sukoba za akcije pomoći u zemlji i inozemstvu. Bitno je istaknuti da su interventni timovi umreženi na nacionalnoj razini pa isti, u slučaju incidenata i katastrofa na koje lokalna zajednica ne može adekvatno odgovoriti, mogu biti mobilizirani i poslani na pogođeno područje. Gradsko društvo Crvenog križa planski i sukladno mogućnostima educira djelatnike i volontere, nabavlja opremu te se uključuje i provodi projekte kojima unapređuje svoje djelovanje. Međimurska županija će i nadalje, sukladno zakonskoj obvezi, osiguravati sredstva za sufinanciranje rada Gradskog društva Crvenog križa Čakovec.

Gradsko društvo Crvenog križa mora provoditi sljedeće:

- nastavak edukacije interventnog tima za djelovanje u katastrofama
- procjena situacije, podizanje naselja, organizacija smještaja, psihološka pomoć i podrška (u slučaju potrebe)
- edukacija i realistički prikazi pružanja prve pomoći za učenike osnovnih i srednjih škola
- sudjelovanje na natjecanjima prve pomoći u školama
- osposobljavanje za pružanje prve pomoći pripadnicima postrojbe civilne zaštite
- osposobljavanje za pružanje prve pomoći pripadnicima udruga građana
- osposobljavanje za pružanje prve pomoći pripadnicima Javne vatrogasne postrojbe i dobrovoljnih vatrogasnih društava.
- organizacija i provedba natjecanja iz prve pomoći
- provedba potrebnih aktivnosti u svezi dobrovoljnog davanja krvi.

Osim navedenog Gradsko društvo Crvenog križa traži, prima i raspoređuje humanitarnu pomoć u slučaju potrebe na području svog djelovanja, obučava i oprema ekipe za izvršavanje zadaća u slučaju velikih prirodnih, ekoloških i drugih nesreća s posljedicama masovnog stradanja i epidemija.

4. Operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja (HGSS)

Operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja su temeljna operativna snaga sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama i izvršavaju obveze u sustavu civilne zaštite sukladno posebnim propisima kojima se uređuje područje djelovanja Hrvatske gorske službe spašavanja.

Međimurska županija izdvaja iz proračuna za HGSS – Stanicu Čakovec određena financijska sredstva temeljem sklopljenog sporazuma o suradnji te će se nastaviti suradnja s Hrvatskom gorskom službom spašavanja – Stanica Čakovec.

Hrvatska gorska služba spašavanja, Stanica Čakovec i nadalje planira nastaviti organiziranje i pripremanje aktivnosti i mjera kojima je svrha održavanje pripravnosti za spašavanje, osposobljavanje i uvježbavanje članova Stanice Čakovec kako bi se održala spremnost za sprečavanje nesreća i spašavanje iz vode i na nepristupačnim terenima, ali i u izvanrednim okolnostima uz primjenu posebnih stručnih znanja i uporabu tehničke opreme.

Kako je Stanica Čakovec privremeno smještena u zgradi Gradskih bazena u Čakovcu, a u 2019. godini osiguran je prostor za rad Stanice u okviru bivše vojarne u Čakovcu, najkasnije do kraja 2024. godine (mjesec listopad) će se isti prostor urediti na način da bi ga HGSS, Stanica Čakovec, mogla početi koristiti.

Stanica Čakovec temeljna je operativna snaga te ima svoje zadaće sukladno Zakonu o sustavu civilne zaštite, po organizacijskom obliku je udruga od javnog značaja čiji su osnovni ciljevi sprečavanje nesreća, spašavanje i pružanje prve medicinske pomoći na nepristupačnim područjima i u izvanrednim okolnostima kod kojih pri spašavanju i pružanju pomoći treba primijeniti posebno stručno znanje i upotrijebiti tehničku opremu za spašavanje u svrhu očuvanja ljudskog života, zdravlja i imovine.

U narednom periodu, kako je već spomenuto, temeljem Sporazuma, tj. Zakona o hrvatskoj gorskoj službi spašavanja i sukladno programima javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja, koji Županijska skupština donosi svake godine, i nadalje će se sufinancirati djelovanje HGSS-a, Stanice Čakovec. U narednom periodu poticati će se daljnja osposobljavanja i napredovanja članova te popuna s novim članovima HGSS-a, Stanice Čakovec.

5. Udruge

Udruge koje nemaju javne ovlasti, a od interesa su za sustav civilne zaštite, pričuvni su dio operativnih snaga sustava civilne zaštite koji je osposobljen za provođenje pojedinih mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite te svojim sposobnostima nadopunjuju sposobnost temeljnih operativnih snaga i specijalističkih postrojbi civilne zaštite.

Aktivnosti udruga definirati će se u planovima djelovanja civilne zaštite.

Osposobljavanje članova udruga vršiti će se kontinuirano, samostalno i kroz provođenje vježbi s drugim operativnim snagama civilne zaštite.

Odlukom o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite Međimurske županije su identificirane udruge od značaja za sustav civilne zaštite. U narednom razdoblju, sukladno potrebama, predlaže se uključivanje udruga u vježbe civilne zaštite.

6. Specijalistička postrojba civilne zaštite

Procjenom rizika od velikih nesreća za područje Međimurske županije predviđeno je osnivanje specijalističke postrojbe civilne zaštite za traganje i spašavanje iz ruševina – laka kategorija.

Međimurska županija donijela je odluku o osnivanju specijalističke postrojbe civilne zaštite za traganje i spašavanje u ruševinama – laka kategorija i imenovala je i koordinate na lokaciji u slučaju velikih nesreća i katastrofa.

U predmetnom razdoblju potrebno je:

- izvršiti smotru pripadnika specijalističke postrojbe civilne zaštite, popuniti postrojbu, osposobiti i opremiti pripadnike postrojbe
- održati vježbu civilne zaštite u skladu s donesenim planom
- osigurati skladišni prostor za opremu i sredstva županijske postrojbe civilne zaštite
- osigurati pozivanje obveznika civilne zaštite radi provođenja smotre, vježbi, mobilizacije i dr.

Ukoliko se iz objektivnih razloga neće popuniti postrojba civilne zaštite, predlaže se mijenjati Procjenu rizika od velikih nesreća za područje Međimurske županije sukladno tome.

7. Koordinator na lokaciji

Sukladno odredbama Zakona, koordinator na lokaciji procjenjuje nastalu situaciju i njezine posljedice na terenu te u suradnji s nadležnim stožerom civilne zaštite usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite. Koordinator na lokaciji određuje načelnik Stožera civilne zaštite Međimurske županije sukladno specifičnostima izvanrednog događaja iz redova operativnih snaga sustava civilne zaštite.

8. Pravne osobe u sustavu civilne zaštite

Za područje Međimurske županije, Odlukom o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite Međimurske županije utvrđeno je koje su pravne osobe, a bave se zdravstvenom, građevinskom, prijevozničkom, obrazovnom, komunalnom ili drugom djelatnošću od interesa za sustav civilne zaštite te se one po potrebi, tj. u slučaju izvanrednih situacija, mogu s raspoloživim resursima uključiti u aktivnosti spašavanja kod velikih nesreća ili katastrofa.

Imenovane pravne osobe dio su operativnih snaga sustava civilne zaštite te su dužne u svojim operativnim planovima razraditi način organiziranja provedbe mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite.

Zadace pravnih osoba definirat će se odlukom o imenovanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite Međimurske županije i planom djelovanja civilne zaštite Međimurske županije.

Izvodima iz planskih dokumenta pravne osobe upoznat će se sa zadaćama u slučaju nastanka velikih nesreća i katastrofa.

Podatke o pravnim osobama potrebno je kontinuirano ažurirati.

U predmetnom razdoblju je potrebno poduzimati mjere, odnosno zatražiti od *Hrvatskih voda* d.o.o., da redovito održavaju i saniraju nasipe i pristupne putove te prošire i nadvise nasip kod mjesta Pušćine i Gornji Hrašćan.

Predstavnici *Hrvatskih voda* d.o.o., Službe za civilnu zaštitu Čakovec Ravnateljstva civilne zaštite, Vatrogasne zajednice Međimurske županije, Javne vatrogasne postrojbe Čakovec i Međimurske županije će jednom godišnje obići nasipe uz Muru i Dravu u cilju utvrđivanja stanja istih.

Kako bi se smanjio rizik pojave nekih zaraznih bolesti u epidemijskom obliku, potrebno je kontinuirano provoditi nadzor nad zaraznim bolestima, vodom za piće i kupanje, proizvodnjom i prometom namirnica, odlaganjem otpadnih tvari te provoditi obvezne DDD mjere sukladno odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti.

Službe Zavoda za javno zdravstvo Međimurske županije će biti u trajnoj pripravnosti, npr. djelatnost za epidemiologiju ima organiziranu trajnu pripravnost specijalista epidemiologa s organiziranim službenim prijevoznim sredstvom.

Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije radi 24 sata dnevno i u stalnoj je pripravnosti u cilju zbrinjavanja oboljelih ili povrijeđenih osoba. Timovi Zavoda smješteni su u Čakovcu, Murskom Središću, Prelogu i Kotoribi.

Veterinarske službe kontinuirano trebaju pratiti pojavu zaraznih bolesti od životinja, te poduzimati pravovremene mjere zaštite i spašavanja.

VI. PROVOĐENJE VJEŽBI CIVILNE ZAŠTITE

Potrebno je planirati i provesti (barem jednom godišnje) vježbu civilne zaštite s težištem na zaštiti od poplava, zaštiti okoliša, reagiranje u slučaju potresa i dr., radi osposobljavanja operativnih snaga. Vježbu će zajedno organizirati Međimurska županija, gradovi i općine na čijem će se području organizirati vježba, Ravnateljstvo civilne zaštite, Služba za civilnu zaštitu Čakovec, Vatrogasna zajednica Međimurske županije, Hrvatska gorska služba spašavanja i pravne osobe u sustavu civilne zaštite.

VII. PROVOĐENJE POJEDINIH MJERA CIVILNE ZAŠTITE

Da bi se posljedice ugrožavanja ljudi, materijalnih dobara i okoliša smanjile na najmanju moguću mjeru, potrebno je uspostaviti optimalan odgovor na ugrožavanja sa stanovišta prostornog planiranja, uređenja, organizacije, razvoja i izgradnje prostora te je neophodno i mjere civilne zaštite (sklanjanje, zbrinjavanje, evakuacija) u potpunosti uključiti pri prostornom planiranju. Poštivanje povezanosti Zakona o sustavu civilne zaštite s prostornim planiranjem i zahtjevima i mjerama civilne zaštite trebalo bi doprinijeti smanjenju nastanka velikih nesreća kao i smanjenje mogućih posljedica istih te i u narednom razdoblju za koje se donose smjernice treba tu povezanost poticati i unapređivati.

Ove je godine uveden sustav ranog upozoravanja stanovništva SRUUK, kojeg je u narednom razdoblju potrebno promovirati te provesti osposobljavanja izvršnih tijela jedinica lokalne i regionalne (područne) samouprave, kao i odgovornih osoba u pravnim osobama, s ciljem izvršavanja njihovih obveza unutar propisanog načina aktiviranja sustava ranog uzbunjivanja.

Uzbunjivanje stanovništva i informiranje o vrsti i razmjerima ugroze u nadležnosti je Ravnateljstva civilne zaštite koje postupa sukladno Pravilniku o uzbunjivanju stanovništva.

VIII. ZAŠTITA OKOLIŠA

Sukladno Uredbi o sprečavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari, utvrđena je obveza izvješćivanja gospodarskih subjekata o proizvodnji, skladištenju, preradi, rukovanju, prijevozu i skupljanju opasnih tvari.

Međimurska županija nije u obvezi izrade vanjskih planova za postrojenja za koje je Ministarstvo zaštite okoliša Republike Hrvatske donijelo odluku o obvezi izrade istog, sukladno *SEVESO II* direktivi.

IX. ZAKLJUČAK

Uz prioritetne zadaće na području Međimurske županije i dalje će se voditi briga za poticanje rješavanja problematike vezane uz civilnu zaštitu, kao i stvaranje uvjeta, sukladno mogućnostima, za otklanjanje posljedica velikih nesreća i katastrofa.

Dobra povezanost svih subjekata sustava civilne zaštite doprinosi njegovoj učinkovitosti i mogućnosti na otklanjanju posljedica i ranjavanja od eventualnih ugroza, nesreća ili katastrofa, a ujedno doprinosi racionalnijem trošenju financijskih sredstava.

Sveukupni cilj koji se utvrđuje ovim Smjernicama je suvremen i racionalan sustav civilne zaštite.

Slijedeći ove Smjernice i rukovodeći se specifičnim ciljevima, na kraju promatranog razdoblja, procjenjuje se da će Međimurska županija imati:

- donesene i ažurirane sve planske dokumente
- optimalan broj pripadnika operativnih snaga
- educirane i uvježbane pripadnike operativnih snaga, strukturu upravljanja i zapovijedanja
- višu razinu svijesti građana o važnosti edukacije o prevenciji i reagiranju u slučajevima katastrofa i velikih nesreća.

Ove Smjernice objavit će se u „Službenom glasniku Međimurske županije“.

SKUPŠTINA MEĐIMURSKE ŽUPANIJE

KLASA: 240-03/24-01/3
URBROJ: 2109-01-24-01
Čakovec, _____ 2024.

PREDSJEDNIK
Dragutin Glavina

OBRAZLOŽENJE
uz Prijedlog smjernica za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Međimurske županije za razdoblje 2024. - 2027. godine

Temeljem članka 17. stavka 1. alineje 1. Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, broj 82/15. i 118/18., 31/20., 20/21. i 114/22.), predstavničko tijelo na prijedlog izvršnog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave razmatra i usvaja godišnju analizu stanja i godišnji plan razvoja sustava civilne zaštite s financijskim učincima za trogodišnje razdoblje te smjernice za organizaciju i razvoj sustava koje se razmatraju i usvajaju svake četiri godine.

Analizirajući postojeće stanje sustava civilne zaštite na području Međimurske županije, tj. opremljenost i osposobljenost operativnih snaga, procjenjuje se da je neophodan stalni razvoj i unapređenje mogućnosti djelovanja svih subjekata civilne zaštite, uz osiguravanje sredstva za njihovo opremanje sukladno procjeni ugroženosti i planovima civilne zaštite te razvojnim programima, uz međusobno stalno usklađivanje planske dokumentacije i organiziranje vježbi s konkretnim sadržajima i u realnom vremenu.

Sukladno tim odredbama Zakona, župan Međimurske županije utvrdio je prijedlog Smjernica za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Međimurske županije za razdoblje 2024. - 2027. godine te ih predlaže Skupštini Međimurske županije na raspravu i donošenje.

U Čakovcu, veljače 2024. godine

SLUŽBA ZA POSLOVE ŽUPANA
MEĐIMURSKE ŽUPANIJE